

ÇOCUK İLÂHİLERİ

Taner ŞENAY*

ÖZET

Bugüne kadar sözü ve bestesiyle özellikle çocuklar için hazırlanmış bir çocuk musîkisi repertuarımız maalesef oluşmamıştır. Durum, çocuk ilâhîleri bakımından da böyledir. Bu yazıda bir çocuk ilâhisinin hangi özellikleri taşıması gerektiği anlatılmaya çalışılmış ve sonuna da üç örnek eklenmiştir.

SUMMARY

Religious Songs (hymns) for Children

Apart from the religious music for adults, there must be a religious music repertoire prepared especially for our children. There are three examples at the end.

Çocuk Edebiyatı, çocuk şiiri ve nihayet çocuk musîkîsi... bizde bunlar çocukca işlerden sayılagelmıştır. Hâlâ da öyledir. Halbuki - büyük söylemiş olmayalım ama - koca koca edebiyatçılarımızdan, şairlerimizden, bestekârlarımızdan bir çocuk hikayesi, bir çocuk şiiri yazmalarını veya bir çocuk şarkısı bestelemelerini istesek - gerçekten dallarında ehil iseler - "kusura bakmayın, ben bu işi beceremem" diyeceklerdir. Çünkü bilirler ki çocuklarla ilgili her konuda olduğu gibi bu işler de uzmanlık gerektirir. Hem, 'çocuklar için' başka 'çocuklarla ilgili' başkadır. Bir çocuk şarkısı, sözüyle-bestesiyle çocuğun kolay anlayabileceği ve kolay söyleyebileceği yapıda olmalıdır. Aşında, genelde olduğu gibi çocuk şarkılarının da sözünü yazmak ayrı bir uzmanlık işidir. Hitabettiği yaş grubunun psikolojik özelliklerinden tutun da içinde yaşadıkları toplumun sosyal ve kültürel yapısına kadar birçok konuda bilgi sahibi olmayı gerektirir. Aynı hususlar çocuk ilâhîleri için de geçerlidir. Çocuk musîkîsi hem çocuklar için bir eğlence vasıtası hem de onlara verilecek eğitimin bir parçasıdır. Bugün, ne dîni; ne de genel

* *Uludağ Üniv. İlahiyat Fakültesi Türk Din Musîkîsi Öğr. Görevlisi*

musikimizde çocuklar için meydana getirilmiş bir repertuar olmadığı gibi, son yıllarda iyi niyetle yapılan teşvikler sonucu ortaya çıkan parçalar da sun'î ve göstermelik olup, hemen hiçbirisi Müslüman Türk Çocuğunun ruh, kültür ve zevk yapısına uygun değildir.

Bir çocuk şarkısında bulunması gereken teknik özelliklerle bir çocuk ilâhisinde bulunması gerekenler temelde aynı olmakla birlikte, başlığımız itibariyle konumuz olduğu için bir çocuk ilâhisinin taşınması gereken şartları aşağıda belirtmeye çalışacağız.

A. Çocuk İlâhisi Sözü:

- 1- Günümüzün yaşayan Türkçesi ile yazılmalı,
- 2- Açık ve kolay anlaşılır olmalı,
- 3- Ele alınan konular hitab edilen yaş grubunun kavrayabileceği konular olmalı,
- 4- Kolay ezberlenebilir olmalı.

B. Çocuk İlâhisi Bestesi:

- 1- Çocuk hançeresine uygun makamlar seçilmeli (İnici makamlar kullanılmamalı, çıkıcı makamlardan uygun olanların alt dörtlü veya beşlileri kullanılmalıdır.)
- 2- Kullanılacak usuller ve ritmler çocukların kolay becerebilecekleri usul ve ritmler olmalı,
- 3- Nağme, akıcı ve kolay aklıda kalır olmalı,
- 4- Gerektiğinde transpoze edilerek öğretilmelidir.

İşte biz, çocuk ilâhileri repertuarına bir başlangıç ve örnek olmak üzere yaptığımız bir kaç denemeyi ekte sunuyoruz. Umulur ki, bu dalda birşeyler yapabilecek olanları teşvik edici bir etki meydana getirsin.

SEGÂH-SOFYAN ÇOCUK İLÂHİSİ

Güfte ve Beste: Taner ŞENAY

- 1 -	- 2 -	- 3 -
Benim dinim İslâm'dır Müslümanım müslüman Yaradanim Allah'dır Müslümanım müslüman	Kur'ân'la ahlâklandım Müslümanım müslüman Meleklerle inandım Müslümanım müslüman	Muhammed peygamberim Müslümanım müslüman O benim tek rehberim Müslümanım müslüman
- 4 -	- 5 -	- 6 -
Yalan söylemem asla Müslümanım müslüman El uzatmam harama Müslümanım müslüman	Büyükleri sayarım Müslümanım müslüman Küçükleri severim Müslümanım müslüman	Lâ ilâhe illallah Müslümanım müslüman Muhammed Resûlullah Müslümanım müslüman

HİCAZ-SOFYAN ÇOCUK İLÂHİSİ Müslüman Çocuğun Duası

Güfte ve Beste: Taner ŞENAY

- 1 -	- 2 -	- 3 -
Allah'ım sevdim seni Sen de sev koru beni Sağlık ver âfiyet ver Yarattın büyük beni	Anam babam kardeşim Sevdiklerim milletim Hep inandık bağlandık Rabbimizsin sen bizim	Kötülere uydurma Yanlış işler yaptırma Hayat boyu ışık tut Doğru yoldan saptırma
- 4 -	- 5 -	
Bizi yoktan var ettin Yedirdin ve içirdin Aç ve açık bırakma Kulunuzuz biz senin	Bir gün gelip ölünce Huzuruna varınca Cennetine koy bizi Yanıldıkça bağışla	

HÜSEYİNİ BESMELE İLÂHİSİ

Usûl: Yürük Semâî (3/1 Semâî)

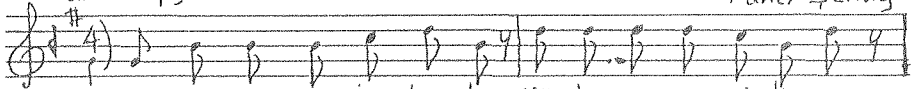
Güfte ve Beste: Taner ŞENAY

Yatar kalkarım besmele ile Güne başlarım besmele ile Yerim içerim besmele ile Doyuran Allah Elhamdülillâh	Gider dönerim besmele ile İner binerim besmele ile Yola çıkarım besmele ile Vardıran Allah Elhamdülillâh
--	---

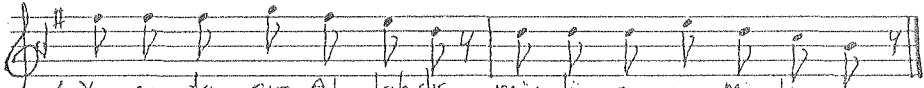
SEGÂH ÇOCUK İLÂHİSİ

Usûl: Sofyan

Taner Şenay

4)

1-Be-nim di-nim İs-lâm-dir, Müs-lü-ma-nım Müs-lü-man,
 2-Kur-an-la ah-tak-lan-dım, " " " " " " " "
 3-Mu-ham-med Pey-gam-be-rim, " " " " " " " "
 4-Ya-tan sây-le-mem as-lâ, " " " " " " " "
 5-Bü-yük-le-ri sa-ya-rım, " " " " " " " "
 6-Lâ-i-la-be il-lâl-lah, " " " " " " " "

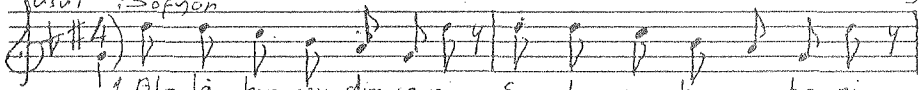

1-Ya-ra-da-nım Al-lah'dır, müs-lü-ma-nım Müs-lü-man,
 2-Me-lek-le-re i-nşad-ım, " " " " " " " "
 3-O be-nim tek reh-be-rim, " " " " " " " "
 4-El-n-zel-mam ha-yâ-ma, " " " " " " " "
 5-Kü-çük-le-ri se-ve-rim, " " " " " " " "
 6-Mu-ham-med Ra-sû-lül-lah, " " " " " " " "

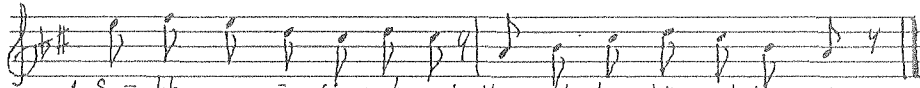
MÜSLÜMAN ÇOCUĞUN DÜASI

Makam: Hicaz
Usûl: Sofyan

Taner Şenay

4)

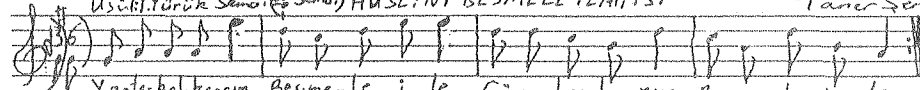
1-Al-lâ-him sev-dim se-ni, Sen de sev ko-ru be-ni,
 2-A-rım Bu-bam kar-deşim, Sav-dık-le-rim mil-le-tim,
 3-Kâ-tû-le-re vâ-dur-ma, Ya-nış-ış-ler yap-tır-ma,
 4-Bi-zi yak-tan var-et-tin, Ya-dir-dur ve i-ş-ir-din,
 5-Bir gün ge-lip ö-lün-ce, Hu-zu-ru-na va-rın-ca,

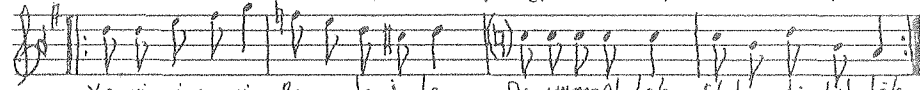
1-Sağ-lık ver â-fi-yet ver, Ya-rat-tın bü-yüt be-ni.
 2-Her i-nan-dık baş-lan-dık, Rab-bi-miz-sin sen bi-zim.
 3-Ha-yat bo-yu i-sik tut, Doğ-ru yol-dan sap-tır-ma.
 4-Ağ ve a-çık bı-rak-ma, Kü-lü-nu-zu-ru-za se-rim.
 5-Cen-ne-ti-ne koy bi-zi, Ya-nıl-dık-sa ba-ğış-la.

Usûl: Yürük Semâi (3 Semâi) HÜSEYİNİ BESMELE İLÂHİSİ

Taner Şenay

Ya-terak-ke-rim Bes-me-le i-le Gü-ne baş-la-rım Bes-me-le i-le
 Gü-deri-ne-rim " " " " " i-ner bi-ne-rim " " " " "

Ye-rim i-ge-rim Bes-me-le i-le Do-yu-ran Al-lah El-ham-di-lil-lah.
 Yo-la ş-i-ke-rim " " " " " Var-dı-ran Al-lah " " " " "